

Nordiskt samarbete i stället för EU-integration

Det har nu gått drygt ett år sedan flera lander röstade nej till EU-konstitutionen. Debatten om EU har sedan dess varit visionslös, samtidigt som den EU-skeptiska sidan här hemma har varit förvånansvärt tyst.

Den svenska, EU-kritiska sidan är emellertid ingen homogen rörelse. Orsakerna till att så många röstade nej i EMU-omröstningen var flera men en gemensam nämnare var att det fanns en utbredd skepticism mot EU:s överstatlighet.

Under våren 2004 presenterades en opinionsundersökning i Danmark som något överraskande visade att det finns en starkare opinion för skandinaviskt samarbete än för EU, trots att det nordiska samarbetet sedan decennier ligger på is. Men resultatet var kanske ändå inte så överraskande om vi jämför kulturen och historia mellan Danmark, Norge och Sverige. I själva verket finns så mycket som förenar oss. Faktum är att likheterna är så påfallande att vi knappast längre reflekterar över dessa. Näringslivet är integrerat, gränspassagerna är smidiga och språket är i grunden detsamma.

Tyvärr befinner sig det officiella nordiska samarbetet i en avvecklingsfas. Under 2002 påpekade riksdagens tidigare talman Thage G. Peterson att "...jag tycker inte att vi bör skryta med [det nordiska] samarbetsresultatet. Varken nu eller tidigare". Detta är djupt tragiskt, då vi skandinaver har så mycket att vinna på ett djupare regionalt samarbete, som ett alternativ till EU-integration.

Den nya situationen, med en djup identitetskris inom EU och det faktum att det finns en stark opinion för ett djupare skandinaviskt samarbete, talar för ett utbyggt skandinaviskt sådant. Situationen är i själva verket ett gyllene tillfälle för oss skandinaver att återerövra vår självständighet. Ett skandinaviskt samarbete skulle främst kunna rikta in sig på att stärka en redan mycket konkurrenskraftig region, där gemensam utbildning, forskning och yttre gränser är några exempel på samarbetsområden. Men kärnan i ett skandinaviskt samarbete är en samarbetsform som skulle underlätta för oss att bevara och vidareutveckla den skandinaviska livsstilen, även för kommande generationer. Det är därför av stor betydelse att det nordiska samarbetet reformeras, så att det bättre passar in i dagens situation!

TOMAS LARSSON
LEIF KAJBERG
BOLOF STRIDBECK
ÅSA BRANDBERG
JAKOB BUHL

Styrelsen för Fritt Norden

[Artikel i den svenska dagstidningen
Nerikes Allehanda, 25. juni 2006]